

Relikty po sobě následujících nezděných staveb byly zaznamenány ve střední partii dnešní plochy. Lze uvažovat o přítomnosti suterénní dřevohliněných staveb na severním a jižním okraji při ulici Kobližné a Jánské. Přesnější poznání charakteru zástavby a jejího vývoje by však mohl přinést jedině rozsáhlejší archeologický výzkum. Nezodpovězeno zůstalo, kdy přesně a proč došlo k jejímu zániku. Výzkum potvrdil pouze skutečnost, že se v novověku jednalo již o volné prostranství (Zůbek 2019).

Literatura

Zůbek, A. 2019: *Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Rekonstrukce komunikace – Pohořelec“*. Rkp. nálezové zprávy z akce č. A57/2019. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Zusammenfassung

Brno (Kat. Město Brno, Bez. Brno-město), Pohořelec Straře, Parz. Nr. 160/1. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung. Die Rettungsgrabung erfolgte im Juli 2019 im Zusammenhang mit der Erneuerung der Straße Pohořelec. Sie zeigte, dass der Bereich der Straße im Mittelalter bebaut war. In der Mitte der untersuchten Fläche wurden Überreste aufeinander folgender Holzbauten freigelegt, wahrscheinlich Keller, die sich am nördlichen und südlichen Straßeneinde nahe der Straßen Kobližná und Jánská befanden. Genauere Bebauungsstrukturen und deren Entwicklung könnte man nur mittels einer großflächigen Ausgrabung feststellen. Unbeantwortet blieb auch die Frage, wann und warum die Bebauung beseitigt wurde. In der Neuzeit gab es hier schon einen freien Platz.

Antonín Zůbek

Brno (k. ú. Město Brno, okr. Brno-město)

Rooseveltova ulice 13, parc. č. 86/1, 86/2, 86/4.

Novověk. Město. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum byl vyvolán stavbou „Celková rekonstrukce objektu Rooseveltova 13“ (obr. 8). Terénní část výzkumu proběhla v letech 2018 a 2019. Sledované výkopy narušily kromě recentních uloženin, např. podkladových vrstev pochozích povrchů a zásypů inženýrských sítí, zejména zásypové

Obr. 8. Brno, ulice Rooseveltova 13. Vyznačení plochy staveniště. Zpracování Archaia Brno z. ú.

Abb. 8. Brno, Rooseveltova-Straße 13. Lage der Baustelle. Kartierung Archaia Brno z. ú.

souvrství příkopu novověkého městského opevnění a uložení související s výstavbou domu ve 2. polovině 19. století. Sledované vrstvy měly buď charakter planýrek zděných konstrukcí, skládajících se z maltoviny, zlomků cihel a kamenů, nebo byly tvořeny převážně přemístěným podložím. V prostoru příkopu byla pravděpodobně deponována především zemní hmota z tělesa bastionů a kurtin a nepotřebný materiál z rozebírání jejich vyzdění. Větší konstrukční prvky, především kamenné bloky, mohly snad být využity při zakládání nové zástavby. Nasvědčovalo by tomu především složení odhaleného základu východní stěny domu. Prostorem, kde dnes stojí dům Rooseveltova 13, procházela zřejmě linie středověkého městského příkopu. Po výstavbě barokního opevnění se celý pozemek stal součástí novověkého příkopu mezi vnitřním a vnějším fortifikačním pásmem. Topografické vyhodnocení situace na základě archivních pramenů a výsledků archeologických výzkumů ukázalo, že dům stojí při nejdříve jižní hraně III. bastionu (Zůbek 2019).

Literatura

Zůbek, A. 2019: *Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Celková rekonstrukce objektu Rooseveltova 13“*. Rkp. nálezové zprávy z akce č. A84/2017. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Zusammenfassung

Brno (Kat. Město Brno, Bez. Brno-město), Rooseveltova-Straße 13, Parz. Nr. 86/1, 86/2, 86/4. Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung. Die archäologische Rettungsgrabung anlässlich der umfassenden Renovierung des Hauses erfolgte in den Jahren 2018 und 2019. Hierbei traf man vor allem auf eine Abfolge von Aufschüttungsschichten, die den neuzeitlichen Stadtgraben füllen, sowie auf Ablagerungen, die mit dem Bau des Hauses in der 2. Hälfte des 19. Jahrhunderts zusammenhängen. Es handelte sich vor allem um Schutt und Erdmassen aus den Baukörpern der Bastionen und Kurtinen der neuzeitlichen Stadtbefestigung, aber auch um umgelagerten geologischen Untergrund. Größere Bauelemente, vor allem Steinblöcke, konnten mitunter für den Neubau wieder verwendet werden, wie dies die freigelegte Grundmauer der östlichen Hauswand zeigte. An der Stelle des heutigen Gebäudes verlief einst die Linie des mittelalterlichen Stadtgrabens und – nach dem Bau der Barockbefestigung – des neuzeitlichen Grabens zwischen der inneren und äußeren Befestigungszone. Aufgrund von Archivquellen und des archäologischen Befundes steht das Haus wohl an der ehemaligen Südkante der III. Bastion.

Antonín Zůbek

Brno (k. ú. Město Brno, okr. Brno-město)

Náměstí Zelný trh 8, parc. č. 310.

Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

V rámci projektu „MZM – odvodnění opěrné zdi“ pokračoval i v roce 2019 záchranný archeologický výzkum (viz Antal et al. 2019, 235–236). Plocha výzkumu je situována na východním svahu Petrova. Je vymezena Ditrichštejnským palácem, Biskupským dvorem a dnešní uličkou Václava Havla. Po výstavbě Ditrichštejnského paláce, která započala v roce 1613, byla většina plochy využívána jako ovocná zahrada a v posledních desetiletích jako parkoviště Moravského zemského muzea.

První fáze výzkumu probíhala pouze v pásu širokém 2 m podél zdi atria a u severního křídla Ditrichštejnského paláce v šířce 2,7 m. Plocha dotčená stavbou byla nejdříve snížena mechanizací na